

Bijlage 3

1. Interventies binnen de school

Handelingsplan

Op school werken wij voor LWOO leerlingen met een handelingsplan. In de wet wordt gesproken van 'handelingsplan'(HP) en het bevoegd gezag is hiervoor verantwoordelijk. In de praktijk wordt de taak van het opstellen van een dergelijk plan binnen de school gedelegeerd door de zorgcommissie in samenwerking met de mentor van de leerling. De term 'handelingsplan' verwijst naar het handelen van docenten en andere medewerkers. Als men echter de leerling – zijn ontwikkeling en zijn studieloopbaan – centraal stelt dan ligt het meer voor de hand deze ook in het plan te omschrijven.

De rol van de docent verandert zo gauw een school gaat werken met handelingsplan. De docent vervult de rol van coach/mentor. Dat houdt in dat de coach de leerling stuurt en begeleidt in zijn leer- en ontwikkelingsproces. Om als coach te functioneren moet de docent in staat zijn om het proces van individuele ontwikkeling centraal te stellen.

De rol van coach vereist ook andere kennis en vaardigheden dan de rol van docent. Zo moet hij individuele gesprekken voeren. Deze gesprekken vinden vanaf het begin van de schoolloopbaan plaats. Op deze manier wordt onderzocht welke mogelijkheden hij heeft en welke competentie hij van elders meebrengt en kan toepassen.

Bij het voeren van de gesprekken is het heel belangrijk dat de coach open praat met de leerling en luistert naar diens leervragen en wensen. De coach kan ook opties en informatie bieden, waardoor de leerling gemotiveerd en realistisch leert kiezen.

Onderzoek binnen de school (orthopedagoog)

Sommige leerlingen vertonen dermate hardnekkig bevreemdend gedrag (zowel internaliserend als externaliserend) of hebben een dermate hardnekkig leerprobleem (ze ontwikkelen zich niet/te langzaam). Ondanks de inspanningen in de klas worden de doelen in het handelingsplan niet of nauwelijks behaald.

In het kader van 'Weer samen naar school', zijn er ook leerlingen op school die een bepaalde handicap hebben. Dat is gediagnosticeerd op het gebied van een probleem in spraak/taal/gehoor (cluster 2), lichamelijk/geestelijk (cluster 3) of in gedrag (cluster 4). Voor deze leerlingen is er een extra financiering, het zogenoemde 'rugzakje'. Vanuit dit rugzakje worden die dingen gefinancierd die nodig zijn om het onderwijs volledig te kunnen volgen. Altijd worden deze leerlingen begeleid door een ambulante hulpverlener (ab-er) die de leerling coacht binnen de locatie Zusterstraat.

Voor deze zaken is er een orthopedagoog (gedragkundige) in dienst bij de locatie zusterstraat. De orthopedagoog gaat in gesprek met de leerling en neemt vragenlijsten/toetsen af of observeert om te bepalen of er sprake is van dergelijke problematiek waarbij specialistische hulp vereist is. Voor leerlingen met een rugzakje werkt de orthopedagoog nauw samen met de ab-er van de leerling.

De orthopedagoog staat ook ten dienste van degenen die de leerling doceren. Zij werkt dan ook nauw samen met docenten, mentoren en kernteamcoördinatoren

Gesprekken met smw-er

Soms zijn er leerlingen die belemmerd worden in hun (leer)ontwikkeling omdat zij zorgen hebben in hun familie. De zorgen kunnen van verschillend kaliber zijn, bijvoorbeeld geldzorgen, onzekere verblijfsstatus, scheiding, geweld. Die zorgen zijn van dergelijke invloed dat zij de leerling verwarren. Dit kan eventueel tot uiting komen in internaliserend/externaliserend probleemgedrag op school. Een voorbeeld van internaliserend gedrag is teruggetrokken gedrag (de leerling is stil, trekt niet op met klasgenootjes, staat alleen in de pauze). Een voorbeeld van externaliserend gedrag is regeloverschrijdend gedrag (de leerling trekt zich niets aan van de regels in de klas: praat voor zijn beurt, schreeuwt, is brutaal, pakt pennen van zijn klasgenoten, wil niet samenwerken bij kookles).

Soms hebben leerlingen een vertrouwelijke vraag. Bijvoorbeeld over seksualiteit, over relaties/vriendschappen, over drugs enz.

Voor deze zaken is er op een school een maatschappelijk werker (smw-er) aanwezig. De smw-er gaat in gesprek met een leerling over de thuissituatie of over een vertrouwelijke kwestie.

Soms gaat de smw-er daarvoor ook op huisbezoek bij de ouders van de leerling.

De smw-er staat ook ten dienste van degenen die de leerling doceren. Zij werkt dan ook nauw samen met docenten, mentoren en kernteamcoördinatoren. Om de bovenstaande redenen bevindt zij zich regelmatig op de pleinen.

Training

Wanneer de mentor, de interne zorg of een leerling zelf aangeeft dat een leerling voor een langere periode intensieve training behoeft, kan er ingezet worden op een wekelijks trainingstraject. Afhankelijk van het kind en de situatie vindt de training plaats in een groep of individueel.

Een trainingstraject wordt vooraf besproken met de leerling en zijn ouders. Tussentijds en aan het einde van de training vinden evaluaties plaats met de leerling, zijn ouders, zijn mentor en de trainers. De vorderingen van de leerling worden nauwkeurig gevolgd. Voorafgaand aan de training worden leer- en ontwikkeldoelen opgesteld.

De trainingen duren gemiddeld zo'n tien weken. Ze worden onder schooltijd gegeven voor een lesuur per week. Aan de training doen zo'n zes à zeven leerlingen mee. De trainingen worden verzorgd door de schoolmaatschappelijk werkster (smw-er en de orthopedagoge).

Op het moment bestaan er trainingen voor sociale vaardigheden en agressieregulatie. Ook is er in het eerste jaar een weerbaarheids training.

Gedragskaart

De gedragskaart is een middel om storend gedrag van een leerling te verbeteren in de klas. De leerling ondertekent vooraf een gedragscontract. Deze wordt door ook door zijn ouders en zijn mentor ondertekend. Er staat in dat de leerling beloofd zich te houden aan de afgesproken gedragsregels. Ook dat hij zijn gedragskaart actief zal gebruiken. Er wordt ook in vermeld hoe lang de gedragskaart gebruikt zal worden.

In het contract staan concrete gedragspunten waar de leerling beloofd aan te zullen gaan werken. Een voorbeeld is: 'Ik zal geen seksistische opmerkingen of gebaren meer maken in de klas tegen de docent en mijn medeleerlingen.'

De leerling is hoofdverantwoordelijke voor de gedragskaart.

De gedragskaart en het contract worden opgesteld door de leerling, zijn mentor en iemand van de zorg. Ouders worden op de hoogte gebracht. De interne zorg voert eens per week een gesprekje over de gedragskaart met de leerling buiten de klas. Wanneer de klachten afnemen, kan de gedragskaart worden afgebouwd. Als dat niet het geval is, dan heeft de school met de

gedragskaart gedragsregistratie in handen voor een vervolgtraject.

Centrum 1622

Centrum 1622 biedt school verschillende projecten. Project loverboys, Project jongens, Project Alcohol en Drugs en de week van de liefde. De projecten van Centrum 1622 hebben een preventief karakter

2. Interventies buiten de school

2.1 Wettelijk kader

ZAT

Iedere school voor VO heeft een Zorg- en AdviesTeam (ZAT). Het is het orgaan waar besproken en bepaald wordt welke (externe) begeleiding voor een zorgleerling nodig is. Daarnaast is het een adviesorgaan voor de school met betrekking tot de begeleiding van de zorgleerlingen. Het ZAT bespreekt jongeren die ingeschreven staan op de school. Hieronder staan onze ZAT-leden beschreven.

Afdeling leerplicht

De afdeling leerplicht van de gemeente Den Haag heeft als taak toe te zien op de handhaving van de leerplicht. De school moet melding maken van verzuim bij een onafgebroken afwezigheid van drie dagen of 1/8 verzuim van lessen over een periode van 4 weken.

Er is regelmatig contact met de leerplichtambtenaar van de school. De verzuimcoördinator meldt het verzuimbij leerplicht. Dan volgt er een periode van 16 weken, welke beschreven staat in het protocol schoolverzuim. Als er aan het eind van deze 16 weken nog verzuim is, volgt er een proces-verbaal (PV). De leerplichtambtenaar vraagt meestal informatie van de school om een PV kracht te geven.

Bureau Jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg is de centrale toegangspoort voor alle vormen van hulpverlening. Met een IQ vanaf 75 wordt een leerling hier aangenomen. Maar, als er sprake is van een laag IQ en een gedragsstoornis, dan verdient Stichting Mee de voorkeur. Een belangrijk criterium is de mate van sociale redzaamheid.

Schoolpolitie

Er is een samenwerking gestart met het politiebureau Hoefkade in Den Haag. Dit heeft als doel voor de politie om groepen jongeren helder in beeld te krijgen maar is ook ter verbetering van de veiligheid op school. Als er sprake is van een pesterij, diefstal, mishandeling, dan kan de schoolagent gebeld worden.

GGD

De GGD is de gemeentelijke gezondheidsdienst. Zij zijn er ter preventie. Wij werken samen met twee afdelingen van de GGD: de schoolarts en de gezinsbegeleiders. De eerste neemt deel aan het ZAT en schakelen we in bij veelvuldig verzuim of vermoedens van verwaarlozing. De tweede schakelen we in als we merken dat ouders de zorg mijden, waarbij we ervan overtuigd zijn dat die wel noodzakelijk is.

Het samenwerkingsverband

Als er vanuit het ZAT wordt besloten dat de leerling vanwege verzuim (thuiszitter), gedragstoornis of een andere beperking geen toekomst meer heeft op de locatie zusterstraat, dan wordt de leerling aangemeld bij het Loket instroom. Hierin is een nauwe samenwerking met ons aangewezen contactpersoon vanuit het samenwerkingsverband.

2.2 Dagbesteding

Rebound

De rebound is een voorziening die is ondergebracht bij het samenwerkingsverband. De rebound is ervoor bedoeld om een leerling tijdelijk uit school te plaatsen. Als een leerling naar de rebound wordt verwezen, is dat altijd met als doel terug te komen op de school. De aanmelding verloopt via de website van het samenwerkingsverband.

Regionaal expertisecentrum (REC cluster 2, 3 of 4)

Als de leerling vanwege een beperking, gedragsstoornis of taalstoornis niet langer op het praktijkonderwijs tot zijn recht komt, dient een verwijzing naar het REC overwogen te worden. De aanmelding geschiedt via de scholen voor deze voorziening. Vaak kan een preventief ambulante begeleider gevraagd worden om advies middels een observatie of gesprek.

Knooppunt

Het knooppunt is een voorziening die ook is ondergebracht bij het samenwerkingsverband. Het knooppunt is er voor leerlingen die niet meer welkom zijn op de school maar men weet niet welke vorm van onderwijs het meeste geschikt is, of de school heeft de 6 maanden begeleidingsplannen nog niet op orde en er is een dusdanig incident geweest dat verwijdering

wel meteen de voorkeur heeft. De aanmelding verloopt via het Loket instroom van het samenwerkingsverband.

2.3 Toegang tot hulpverlening met ouders

Centrum voor jeugd en gezin

CJG is er voor iedereen die betrokken is bij het opgroeien en opvoeden van kinderen. Zij geven informatie en steun. Daarnaast zijn er vele instanties ondergebracht binnen het CJG waaronder de GGD, Jeugdformaat, Stichting Mee, Stichting Mooi, Zebra etc.

2.4 Toegang tot hulpverlening zonder ouders

Raad voor de kindbescherming

De Raad kent twee wegen: de strafrechtelijk en de civiele. Als een leerling veel heeft verzuimd of een strafbaar feit heeft begaan, komt de leerling ter sprake bij de Raad, strafrechtelijke weg. Als een instantie of een naaste zich zorgen maakt over de situatie van de leerling, dan komt deze zorg via het AMK binnen bij de Raad, civiele procedure. Er volgt een onderzoek door de raadsonderzoeker. Deze neemt in veel gevallen contact op met de school. Deze schrijft een advies aan de rechter. De school krijgt vaak een kopie van het deel de school heeft verteld. Het is belangrijk dat dit goed wordt doorgelezen en er alleen informatie gegeven wordt waarvan we het niet erg vinden dat ouders dat lezen. De Raad geeft advies aan de rechter over de te bieden hulp.

Als school hebben wij geen direct contact met de Raad. Alles loopt via Leerplicht of bureau Jeugdzorg/AMK.

William Schrikker Stichting (WSS)

De William Schrikker heeft drie diensten: reclassering, jeugdbescherming en pleegzorg. Op school hebben we vaak te maken met de reclassering, bijvoorbeeld naar aanleiding van veelvuldig spijbelen, of met bescherming, als resultaat van het niet volgen van een taak- of leerstraf. De WSS wordt opgelegd door de rechter en als school kunnen wij niet doorverwijzen naar deze vorm van hulp.

Jongeren interventie team (JIT)

Het JIT begeleidt jongeren van 12 tot en met 23 jaar die vragen en problemen hebben op verschillende leefgebieden, zoals dagbesteding, gezin en familie, vrije tijd, huisvesting, financiën en vrienden. Het JIT wil schooluitval tegengaan en onacceptabel gedrag zo vroeg mogelijk corrigeren.

Naast praktische hulp, bemiddeling, informatie en advies, geeft het JIT ondersteuning bij gedragsproblemen zoals agressie. Ook traint het JIT de sociale vaardigheden van jongeren.

Voor begeleiding komen niet in aanmerking: harddrugsverslaafden, jongeren met zwaar psychiatrische problematiek en illegaal in het land verblijvende jongeren. Jongeren met een IQ < 70 worden ook niet toegelaten.

Leerlingen kunnen naar het JIT verwezen worden door Bureau Jeugdzorg, de Werkbeurs, de politie, Leerplicht en de school. Zij kunnen zich ook op eigen initiatief melden.

Jongeren informatie punt (JIP)

JIP staat voor Jongeren Informatie Punt. Het JIP geeft informatie en advies over werk, school, drugs, geld, huisvesting, rechten en plichten, seks en vrije tijd. In veel plaatsen in Nederland vind je JIP's, soms in een bibliotheek, buurthuis of school of als apart informatiepunt. Leerlingen kunnen anoniem en gratis bij een JIP terecht met hun vragen.

2.5 Onderzoek en behandeling

De Banjaard is een psychodiagnostisch centrum voor jongeren met een verstandelijke beperking. Verwijzing geschiedt altijd via Stichting Mee.

De Jutters

Idem als de Banjaard maar met de bijzonderheid dat wij onderzoeken en behandelen met een IQ van >85.